

Dipylidium caninum

Son konak: Köpek, kedi, İnsan*

20-50 cm

İnce bağırsak

Arakonak: Kedi, köpek, insan **piresi** (larva)..... **Cysticercoid**

Köpek **biti** (larva + olgun)

Yayıliş: Yaygın

Epidemiyoloji:

□ Pire ve bitler

Patojenite, Klinik:

□Bebeklerde ve 8 yaşından küçüklerde daha yaygın

□Genelde asemptomatik

□İshalli ya da ishalsiz karın ağrısı, iştah kaybı, kaşıntı

Sağaltım ve kontrol:

■ Erişkin şerit sağaltımı

■ Pire, bit ve ektoparaziter ilaç

Hymenolepis nana

➤ **Konak:** İnsan, fare, rat, hamster, gerbil, diğer rodent (cüce şerit) ★

➤ **Yerleşim yeri:** İnce bağırsak

➤ **Morfoloji:**

Olgun, 25-40mm uzunluk/~1mm genişlik. Skolekste tek sıra halinde 20-27 çengel

Yumurta, oval, ince kabuklu, 44-62X30-55µm, 3 çift çengelli onkosfer, onkosferin iki kutbundan çıkan 4-8 adet filament

➤ **Biyoloji**

İndirekt veya Direkt (10-16 gün)

OTOENFEKSİYON ★

- İÇ (T. solium'daki gibi)

- DIŞ (")

Patojenite:

- Bazen asemptomatik
- Karın ağrısı, ishal, kusma, iştahsızlık, baş ağrısı, çocuklarda baş dönmesi, soluk benizlik, burun ve anüste kaşıntı vb.
- Sinirsel semptomlar çocuklarda görülebilir.

Teşhis: Dışkıda (flotasyon) yumurtanın görülmesi

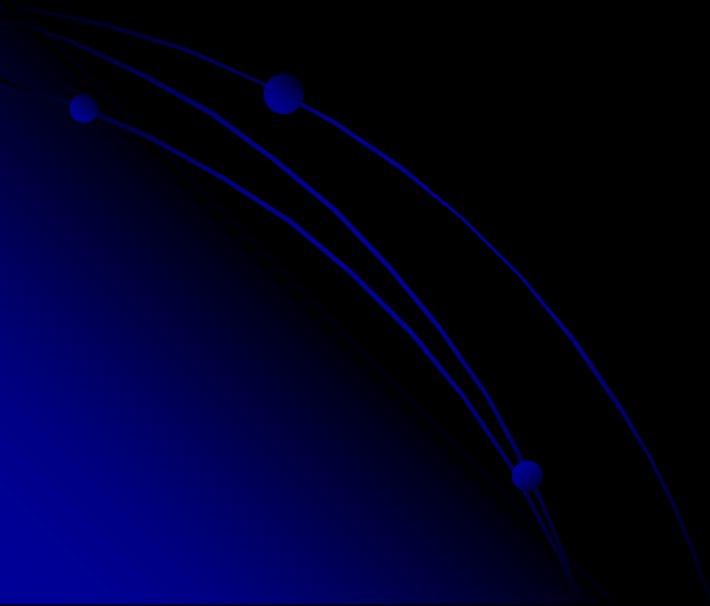
Sağaltım: İlaç dozu, taeniosisden yüksek kullanılır (Cysticercoid form).

Niclosamide 200 mg/kg

Praziquantel 25 mg/kg

Mebendazole 30 mg/kg x 3 gün

- Çocuklarda daha yaygın olup enfeksiyon; tahıl böcekleri, kurutulmuş meyve, un ve tahılların tesadüfi olarak alınmasıyla oluşur.
- Parazit yoğunluğu rodentlerde nispeten sınırlıdır. Klinik bulgu, minimum düzeyde yada belirtisizdir.
- İnsanlarda en fazla 19 adet saptanmıştır.
- Praziquantel 25 mg/kg tek doz
- Auto enfeksiyon riskine karşı 10 gün sonra tekrar tedavi

Echinococcus granulosus

	E.g.granulosus	
Son konak	Köpek, kırmızı tilki hariç yabani karnivorlar	
	**Kedi uygun konak değildir (Seksüel olgunluğa erişmez)	
Arakonak	Ruminantlar, domuz, insan	
Larvası	Ekinokok kisti = Hidatik kist (Karaciğer, akciğer başta olmak üzere bütün organ ve dokular)	

Epidemiyoloji

1) Kırsal (PASTORAL): Evcil kasaplık hayvan → Köpek

2) Yaban = Ormansal (SYLVATIC): Yabani ruminant → Yabani karnivor

➤ İNSAN YUMURTALARI ALARAK ENFEKTE OLUR!

- Yumurtaların su ve gıdalarla alınması (Yıkanmamış sebze, meyve= çilek, marul, maydanoz, domates vb.)
- Yıkanmamış ellerle alınması (Enfekte kum ve topraktan, köpek sevme ile tüylerden)
- Enfekte dışkının toz hale gelmesiyle yumurtalar rüzgarla yiyecek, insanların ağız-burnundan aerojen olarak alınması
- İnsanda intrauterin enfeksiyon

Patogenez ve Klinik Belirtiler

- **OLGUN PARAZİT:** Semptomsuz, sindirim sistemi bozuklukları
- **EKİNOKOK KİSTLERİ:**

Hayvanda	İnsanda
<p>➤Belirtisiz</p> <p>➤Karkas ağırlığında azalma</p> <p>* Ekonomik kayıp</p>	<p>➤Belirtisiz</p> <p>➤Basınç ve tıkama etkisi</p> <p>Karaciğer – Sarılık, ishal ,iştah azalması, karın ağrısı</p> <p>Akciğer – Broncho pneumoni, öksürük, göğüs ağrısı</p> <p>Kalp – Yetersizlik</p> <p>Beyin – Encephalitis , tümör benzeri klinik tablo (Coenurus gibi)</p> <p>Kemik – İskelet bozukluğu, topallık, spontan kırıklar</p> <p>**KİST PATLAMASI</p> <p>➤Anafilaktik şok</p> <p>➤Sekonder ekinokokkose</p>

Teşhis

▣ Olgun parazit

- Dışkı
- Arecolin
- Otopsi

▣ Larva

- Hayvan: Seroloji?, röntgen?
- İnsan:
 - Alerjik
 - Serolojik (IHA, IFAT, ELISA, Immun Blot)
 - Röntgen
 - MR
 - Ultrason
 - Tomografi
 - Sintigrafi

Tedavi

- **Olgun parazit:** *Praziquantel
- **Larva:**
 - Hayvanlarda:
 - İnsanlarda:
 - Cerrahi
 - İlaç uygulamaları
 - Albendazole 10 – 15 mg/kg aylık kürler halinde
 - Mebendazole 50 – 200 mg/kg
 - Praziquantel 5 mg/kg
 - Cerrahi + İlaç uygulamaları
(Percutan drenaj) Hipertonik tuzlu su, % 95 etil alkol vb

Kontrol ve Mücadele

- Enfektif köpek sağaltımı
- Sahipsiz köpeklerin kontrol altına alınması
- Köpekleri pişmiş gıdaya alıştıırma
- Mezbaha artıklarının yok edilmesi
- Kaçak kesimin önlenmesi
- Hastalığın tanıtılması

E.multilocularis = E.alveolaris

Son konak

- Tilki dahil yabani karnivor, köpek, kedi → İnce bağırsak

Arakonak

- Kemirici (Tarla faresi), insan → Karaciğer, Akciğer ve diğer organlar

Multiloculer = Alveolar kist

Olgun (Son konak)

- Daha küçük
- Halka sayısı fazla (4 – 5 halka)
- Son halka uzunluğu < vücut diğer kısmından
- Genital atrium anteriorda
- Ovaryum üzüm salkımı biçiminde

Larva (Arakonak)

- Multiloculer = Alveolar kist
- Parazit kütiküler tabaka ince ve zayıf
- Çok sayıda kist bir arada, boşluk bağlantıları var (Dıştan karnıbahara, kesiti sünger'e benzer)
- İçte jelatinöz madde var
- Fibröz kapsül oluşmaz, invazivdir (Metastaz özelliği= Metastaz=Bulunduğu organ hatta diğer organlara gider)
- Tarla farelerindeki kistler genelde fertil, diğer arakonak memelilerde ise çoğunlukla steril

Biyoloji

Epidemiyoloji

➤ SLYVATIC

- Tilki kürkleri
- Tilki dışkıları ile bahçe kontaminasyonu

Klinik Bulgular, Teşhis:

- Olgun: Diğer şeritlere benzer.
- Larvası: İnsanlarda tehlikeli (Metastaz=Genelde karaciğerde yavaş büyüyen tümör gibi yayılır.
- Birincil lezyon tipi karaciğerdedir. Buradan diğer doku yada organlara metastaz yapar. Metastaz sonucu akciğer ve beyne gidebilir.
- Bulantı, kusma, karın ağrısı, sarılık, hepatik sistemde safra yollarında stenoz, kilo kaybı, portal hipertansiyon, splenomegali ve hepatomegali, kolanjit, sepsisemi, ölüm.
- Vak'alar karaciğer transplantasyonuna kadar gidebilir
- İnsanlarda CT, MRI ile teşhisi en çok kullanılan yöntemdir.

Patogenez

- Fibröz kapsül nadir görülür yada çok ince gelişir. Kütiküler (laminar) tabaka kesik kesiktir ve germinal membrandan metastaz gelişir.
- İnsanlarda tehlikelidir (Metastaz), agresif seyirlidir, malign tümörlere benzer.
- Tarla faresinde kist içinde protoskoleks varken insanda çoğunlukla sterildir.

Koruma ve Kontrol

- Sylvatic siklus – Zordur
 - Genel hijyenik kurallara uyum
 - Erişkin şeritlerin sağaltımı
 - İnsanlarda tedavisi zordur, invazif olup kist dokudan rezeke edilir (en az 1 cm dıştan), ileri vakalarda organ transplantasyonu gerekebilir.
-